

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5'60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inšerate, naročnine, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — Inšerati: štirištopna peti-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plaćujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavi: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Vabilo na naročbo.

S današnjo številko stopi „Sava“ v četrto leto svojega obstanka. Vzlic raznim težkočam in podraženju papirja se je odločilo založništvo lista izdajati „Sava“ tudi v naprej. Svoje čitatelje in naročnike pa prosimo, da nam ostanejo tudi v bodočem letu zvesti in da naj potrpe, ako „Sava“ v teh težkih časih ne more izvršiti svoje dolžnosti

tako, kakor jo je v mirnih časih. A vojna je, in treba se vedno in povsod ozirati na dani položaj in na cenzuro. Kolikor pa bo v teh težkih časih mogoče, se „Sava“ ne bo strašila težkoč, da vrši svojo dolžnost v polni meri. Čitatelji in cenjeni naročniki naj torej upoštevajo izredne razmere ter naj nabirajo „Savi“ novih naročnikov. Celoletna naročnina znaša 4 krone, polletna 2 kroni, četrtletna 1 krono, v inozemstvu stane list 5'60 K.

strašna resnica. Treba vedeti, kljub vsej cenzura da francoska in italijanska mornarica dajeta vsako, noč dve križarki in jedno torpedovko na razpolago, da bi prinašale Srbom čez Adrijo, katero ogrožajo sovražni podmorski čolni, kruha. Upa se, da srske kolone, katere vodijo odposlanci, dosežejo v nekaj dneh jadransko obal, ne more pa se odvrniti oči od tega pekla, kjer toliko ljudi umira ob največjem pomanjkanju pod milim nebom v Albaniji, ki je pokrita s snegom in ledom in jih toliko čaka zadnjega akta strašne tragedije.

Kralj Ferdinand se hoče kronati za makedonskega carja.

Iz Sofije poročajo: Tukajšnji politični krogi pravijo, da se bo dal kralj Ferdinand po pravoslavnih božičnih praznikih kronati v Ohridu za makedonskega carja.

32.000 mož italijanskih čet v Valoni.

Berolin, 4. januarja.

Ruski listi poročajo iz Aten, da so Italijani doslej izkrcali v Valoni okoli 32.000 mož. Dosedaj so se omejili na vtrjevanje Valone in vojne zone okoli Valone. Razni italijanski poizvedovalni oddelki, ki so morali iti v notranjost dežele, so zadeli na razpuščene dele srskih čet. Na najvažnejših točkah dežele so napravili žične ograje. Dočim italijanska mornarica spremlja transporte čet in materijala, je prevzela angleško-francoska eskadra, ki je jako močna, varstvo obali, ki sega od Valone do Črne gore. Za Drač so izkrcali francosko-angleški oddelek. V vseh albanskih pristaniščih se vrši mrzlično delo.

Francozi in Angleži so aretirali solunske konzule centralnih držav.

Atene, 31. decembra.

Včeraj so obkolile francoske čete poslopja avstrijskega, nemškega, bolgarskega in turškega konzulata v Solunu, vdrle v uradne prostore ter konzule z vsem osebjem aretirale.

Angleške in francoske patrolje pod poveljstvom častnikov so preiskale in zasegle konzularne arhive.

Število v konzulatih aretiranih oseb znasa 62. V bolgarskem konzulatu je bil aretiran tudi tajnik bolgarskega zunanjega ministrstva, Avranov, ki je prispel v posebni misiji na potu v Atene v Solun. Aretiran je bil tudi urednik solunskega „Nouvelles Siècle“.

Francozi so prepeljali konzule na tovornih avtomobilih v glavni stan, kjer so jim sporočili povelje aretacije ter nato na vojno ladjo „Patrie“.

Na protest grških oblasti je odgovoril general Sarraill: Sovražni letalci se bombardirali Solun, sovražnik sam smatra torej, da je mesto v vojnem območju. Vsled tega sem bil upravičen odrediti aretacijo sovražnih konzulov. Definitivna odločitev pristojna angleški in francoski vladi.

Avstro-ogrsko monarhijo zastopa v Solunu generalni konzul vitez Kwiatkowski s podkonzulom dr. Pleinertom in atašejem Sztankovskim, Nemčijo konzul Walter; Bolgarijo generalni konzul Nedkov; Turčijo pa generalni konzul Fuad Salim.

Bolgarski konzul ni aretiran.

V Solunu aretirano konzularno osebo šteje 62 oseb. Bolgarskega konzula ni bilo najti, zato ni bil aretiran.

Francozi so odpeljali naše konzule neznano kam.

Pariz, 2. januarja.

Posebni poročevalec „Echo de Paris“ poroča iz Soluna dne 1. januarja: Izgnane so spravili z oklopnice „Patrie“ na neki parnik, ki je takoj odplul z neznanim določilom. Prefekt v Solunu je izročil generaloma Serrailu in Maonu protest. Sarraill je izjavil na poročevalčevo vprašanje: „Angleški general in jaz sva si svesta tega, kar sva storila. Izvršila sva, kar velevala vojna.“

Prodiranje v Črnogoro.

S srskega in črnogorskega bojišča.

Dunaj, 1. januarja.

Pri Peči smo zopet izkopali 4 od Srbov. zakopane topove. Ob Tari praske.

Boji ob Tari.

Dunaj, 3. januarja.

Pri Mojkovcu smo pognali neki črnogorski oddelek, ki je bil prišel na severni breg Tare, v beg. Položaj je neizpremenjen.

Boji pri Beranah in Rožaju. — Artiljerijski boji pri Kotoru.

Dunaj, 6. januarja.

Severno od Beran in zapadno od Rožaja čete generala Kövessa ugodno napredujejo v napadih na Črnogorce.

V okolici Boke Kotorske je od časa do časa začela na obeh straneh delovati artiljerija. Sicer je položaj neizpremenjen.

Uspeh nemškega letalskega napada na Solun.

Iz Sofije poročajo: Napad nemških letalcev na Solun je Francoze in Angleže popolnoma presenetil. Bombe so eksplodirale v neposredni bližini mesta in grških črt ter so napravile v francoskem taborišču mnogo škode. Mesto je sedaj vsak večer v temo zavito. Francozi spravljajo svoje čete v neposredno bližino grških črt, da bi pri eventu-

alnem novem napadu padle nemške bombe tudi med Grke in povzročile difference med Grško in centralnimi državami.

Število ubitih vojakov je zelo veliko. Med ubitimi se nahaja tudi neki grški civilist.

Pri Dojranu ho nemški aeroplani zbili na tla neko frnacoski letalo, ki je priplulo nad nemške pozicije.

Esadpašina armada.

„Corriere della sera“ poroča: Esad paša se pripravlja na skupen boj s Srbi proti skupnemu sovražniku. Esap paša razpolaga z armado, ki šteje 20.000 mož.

Esad paša nam je napovedal vojno.

Z Dunaja poročajo: Zunanje ministrstvo je dobilo obvestilo, da je proklamiral Esad paša v imenu Albanije vojno proti Avstriji.

Demisija črnogorskega kabineta.

Iz Cetinja poročajo uradno: Kabinet je demisioniral. Novo ministrstvo sestavi dosedanji finančni minister Mušković.

Srbska armada v Albaziji.

Zeneva, 4. januarja.

Iz Drača prinaša „Petit Parisien“ sliko o strašni bedi srskih armadnih oddelkov, ki so pribežali v Albanijo. Srbska armada umira 100 kilometrov pred vrati, kjer je pričakovala rešitve. To je

Kaj si povsod bil srcem nedolžnim hvaležne mladine,

Pravil je mnogi Ti dar šopkov najlepših cvetic.

Škoda cvetlice, ki raste ob njivi brezskrbnonedolžna,
Kadar železni ji plug nitko prereže rasti.

Ti tudi bil si po zdravju, telesu le šibko drevesce;
Spredele Ti kratko le nit kruti je zbor rojenic.

Barje Ljubljansko, Razdrto, Postojna in Kranj
starodavni,

Kjer si le bival, povsod žalost obhaja nas vse.
Pridni učenec, hvaležna učenka si brišeta solze,
Ker sta že slišala vest, da se ne vrneš nikdar.
Društva in zbori žalujejo zdaj po delavnem članu,
Vmes Tvoj prijateljski krog skuša zatreti solze.

Glej žalostinke Ti nismo mogli peti na grobu,
Ne zasadiš pod križ šopka Ti svežih cvetic!
In če kdaj najdemo grob Tvoj na Dobrdoški

planoti,

Pcsem in šopek cvetic prejmeš in tale napis:
„Tukaj počiva junak, ki blago izdihnil je dušo
V boju za Avstrijo, mož, mlad Suhadolnik

Andrej.“

PODLISTEK.

V spomin Andreja Suhadolnika.

Dr. Fr. M.

Kdor je poznal Te, vsak Te je čislal in ljubil, Andrejče,

Znanca Ti nisi imel, ki Te ni cenil kot brat.

Tudi bogovi, ki, kogar ljubijo, jemljejo k sebi,

Radi so videli Te: zdaj si pri njih tudi Ti!

Ko bi izbirala smrt, ko pobira jnnake med bojem,
Tebe dotakniti se, upala bi se nikdar.

A ne izbira po vrednosti; slepo pobira z rokama,

Tu jih zagradi po sto; tam jih pusti po deset;

Saj bi skoro da vse, ki branijo nam domovino,

Morala vzeti s seboj: Bil iz najboljših
si Ti.

Iščem med znanci zastoj, ki bi bil takv blagega
srca,

Vnet za vse lepo tako, kot si bil vedno nam Ti,

Kdor Te je videl in slišal prepevati pesmi slovenske,

Del je: Iz tega odmev duše najblažje doni.

Kdor je kdaj s Tabo popótvaj po lepih deželah
slovenskih,

Videl je, kakšna ljubav narodna v Tebi gori.

Francozi in Angleži odpravijo aretirane konzule v Švico.

Pariz, 3. januarja.

Agence Havas javlja uradno: V Solunu aretirani sovražni konzuli so bili prepeljani v Marseille, odkoder se jih takoj po prihodu spravi na švicarsko mejo.

Francosko - angleški izgovori.

Francozi in Angleži so odredili aretacijo solunskih konzulov centralnih držav z motivacijo, da je postal Solun vsled napada sovražnih letalcev vojno območje. Nad Solun so namreč pripluli nemški aeroplani, ki so vrgli na mesto bombo, katere je ubila 17 francoskih in angleških vojakov.

Demarša centralnih držav v Atenah.

„Secolo“ poroča iz Aten: Poslaniki centralnih držav so izvršili v Atenah skupno demaršo radi aretacije njihovih konzulov v Solunu. — Skuludis je izjavil, da je grška vlada proti aretaciji že protestirala.

„Vossische Zeitung“ poroča iz Sofije: „Utro“ javlja: Nemška vlada je izvršila v Atenah novo demaršo. Zahtevala je, da Grška četverozvezne čete odstrani, ker bodo sicer armade centralnih držav prisiljene, udariti na grško ozemlje. Grška vlada odgovori najbrž še ta teden.

Naša flotilja pred Dračem. — Potopljen francoski podmorski čoln „Monge.“ — „Lika“ in „Triglav“ zadeli ob mine.

Dne 29. decembra zjutraj je uničila flotilja, sestojeca iz 5 rušilcev in križarke „Helgoland“, francoski podmorski čoln „Monge“, vjela drugega častnika in 15 mož, nato v pristanišču v Draču potopila s topovskim ognjem neki parnik in neko jadnico ter prisilila več baterij na obali, da so utihnile. Pri tem sta zadela dva rušilca ob mine. „Lika“ se je potopila, „Triglav“ je težko poškodovan. Večji del moštva je bil rešen. „Triglav“ smo vzeli na lanec, čez nekaj ur pa smo ga potopili, ker je več sovražnih križark in rušilcev ogrožalo povratek cele flotilje. Naša flotilja se je vrnila v izhodno pristanišče. Med sovražnimi ladjami smo dobro spoznali samo angleške križarke, tipa „Bristol“ in „Falmouth“ in francoske rušilce tipa „Bouclier“. Francoski podmorski čoln „Monge“ je bil zgrajen leta 1908. po takozvanem Labeuf-tipu. Njegov deplacement je znašal nad vodo 398, pod vodo 550 ton, gonilna sila mu je bila para in elektrika, brzina 12 milj na vodi, 7-8 milj pod vodo. Posadka je štela 25 mož. — Naša ponesrečena rušilca „Lika“ in „Triglav“ sta bila zgrajena leta 1913. imela sta po 850 ton prostornosti, oborožena sta bila z 2/10 cm in 6/7 cm topovi. Opremljena s turbinami, ki so razvijale 20.600 konjskih sil, sta plula z brzino 32,5 milj.

Grška in četverozveza.

Nasilnosti Angležev in Francozov v Solunu. — Francozi so aretirali tudi norveškega konzula ter mnogo odličnih Grkov.

Wolffov urad poroča iz Aten: General Sarraill je dal aretirati tudi norveškega generalnega konzula Seefelderja v Solunu.

Preiskave in aretacije v mestu se nadaljujejo. Z veliko brezobzirnostjo postopajo Francozi in Angleži proti vsem tujim državljanom, pa tudi proti raznim grškim odličnjakom, če se jim zde sumljivi. Na novega leta dan je bilo aretiranih v Solunu okrog 1000 oseb, med njimi zlasti mnogo Bolgarov, žensk in tudi Grkov. Aretirane spravijo zavezniki takoj na krov kake vojne ladje.

Zasedena konzularna poslopja.

Berolinski listi poročajo: Grške oblasti v Solunu so zahtevale, da se jim izroče zasedena poslopja aretiranih konzulov. Francosko-angleški poveljniki so to zahtevo kratkoma odklonili.

Francoske represalije.

Pariz, 4. januarja.

„Agence Havas“ javlja uradno: V odgovor na protipostavno aretacijo francoskega podkonzula v Sofiji, kateremu so bili izročeni v varstvo arhivi francoskega poslaništva, je dala francoska vlada danes dopoldne aretirati bolgarskega uradnika, ki čuva bolgarske arhive v Parizu. Ker je ta uradnik bolan se mu je dovolilo, da ostane pod nadzorstvom v svojem stanovanju.

Obrekovanja aretiranih konzulov.

Angleški in italijanski listi poročajo: Aretacija sovražnih konzulov se je izvršila tako nenadoma, da so mogli Angleži in Francozi konfiscirati vse tajne arhive. Preiskava teh arhivov da je dokazala, da so imeli konzuli „razsežno omrežje organizirane špijone in spletkarenja“.

Protest Grške.

Atene, 31. decembra.

Takoj, ko so izvedle grške oblasti v Solunu za aretacijo generalnih konzulov centralnih držav, je poslal zapovedujoči grški general Moshopoulos

svojega adjutanta v ententni glavni stan, da protestira proti tej nasilnosti. Protestu se je pridružil tudi solunski grški prefekt v imenu notranjega ministra Gunarisa.

Izjava kralja Konstantina o bolgarski invaziji.

Kralj Konstantin je korespondentu „Daily Chronicle“ izjavil: Ne verjamem da bi Bolgari prekoračili grško mejo. Če pa to storijo, potem se bodo gotovo tudi mirno umaknili čim bodo njihove operacije končane. Odnosaji med Grško in Bolgarijo so izvrstni.

Grški prestolonaslednik napija zmagi centralnih držav.

„Stampa“ javlja, da je imel grški prestolonaslednik pri neki oficirski pojedini v Voso navor, v katerem je dejal: Napijam bližnji bodočnosti, ko bo vsak Grk spoznal, da je zmaga centralnih držav neizogibna.

50.000 frankov nagrade za podmorske čolne.

Iz Soluna poročajo: Vrhovni poveljnik angleških čet je razpisal 50.000 frankov nagrade za one, ki mu sporoči, kje imajo nemški podmorski čolni v Sredozemskem morju svoje oporišče.

Novi transporti čet.

Iz Aten poročajo: „Nea Himera“ javlja: V pristanišče Orfani, 60 kilometrov vzhodno Soluna, je prispelo 30 velikih transportnih parnikov s svežimi četami. Čete so se takoj izkrcale.

Število v pristanišču Orfani izkrcanih čet znaša 50.000 mož. Od novega leta sem prihajajo tudi v Solunu vedno novi transporti. Angleži grade novo železnico v Topsisin. V Solunu se zatrjuje, da bo ententa zvišala svojo makedonsko armado na 400.000 mož.

Vojna z Italijo.

Boji ob tirolski fronti in pri Doberdobu.

Dunaj, 30. decembra.

Ob tirolski fronti smo s svojim ognjem ustavili sovražne poizkušene napade pri Torboli in proti Monte Carbonilu. Na pobočju severno od prelaza Tonale so skušali Italijani, zlorablajoč zastavo Rdečega križa, izdelati svoje žične ovire. Obstreljevali smo jih.

Na Dobrdboski planoti so se vršili živahnejši boji z metalci min, ki so trajali v noč.

Dunaj, 31. decembra.

Na južnem Tirolskem sta bila odbita dva bataljona alincev, ki sta dvakrat napadla naše pozicije južnovzhodno Torbola. Na koroški fronti je obstreljevala sovražna težka artiljerija kraj Volčjo ves, južnovzhodno Naborjeta. Na primorski fronti so trajali mestoma topovski boji in boji metalcev min.

Obstreljevanje Malborgeta.

Dunaj, 1. januarja.

Včeraj je obstreljevala težka italijanska artiljerija zopet kraje Malborget in Volčjo ves. V noči na novo leto so posebno živahno streljali na Col di Lana. Položaj je neizpremenjen.

Boji na Tirolskem.

Dunaj, 4. januarja.

Na južnem Tirolskem in ob fronti v Dolomitih so se vršili zopet artiljerijski boji. Naši letalci so metali bombe na neko sovražno skladišče. Kraj Malborget so zopet obstreljevali s težkimi topovi. Tudi v Bovškem kotlu in v pokrajini Krna je delovala italijanska artiljerija. Severno od Dolja so vzele naše čete včeraj zjutraj neki sovražni jarek, za kateri se vrše od tedaj ljuti boji. Na Dobrdboski visoki planoti pride dan na dan na nekaterih delih fronte do bojev z ročnimi granatami.

Avstrijski podmorski čoln vplenjen — laž.

Dunaj, 4. januarja.

Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Inozemski listi so prinesli pred kratkim baje iz Londona vest, da je neka italijanska torpedovka dne 26. decembra 1915 potopila neko avstrijsko ladjo, natovorjeno z orožjem, in da sta dve italijanski torpedovki „vplenili“ neki avstro-ogrski podmorski čoln. Obe poročili sta prosto izmišljeni brez dejanske podlage.

Odpuščeni italijanski generali.

Pred par dnevi vpokojeni generalmajor in brigadni poveljnik Salinas je že šestdeseti general, ki je bil od začetka vojne odstranjen od poveljstva, ne da bi uradni list navedel kak vzrok za vpokojitev.

Adresa italijanske zbornice.

Italijanski kralj je sprejel v glavnem stanu namesto izvoljene komisije več članov zbornice in senata, samo po enega podpredsednika, da sta mu izročila čestitke. Sestavil je addresso državnih minister Boselli, senijor poslanec, svetovalec kraljev v ka-

binetni krizi meseca maja in predlagatelj dnevnega reda, s katerim se je izreklo zaupanje Salandri. Boselli govori o barbarih, o rešitvi kulture, o želji Avstrije, da se razdeli italijanski narod, o osvoboditvi naravnih mej Italije, o italijanski usodi Jadranskega morja, o nepremagani italijanski zastavi in o vztrajanju Italije do popolne zmage. Na dan izročitve adrese je bil nodeljen Boselliju Annunziatski red, kar mu je sporočil Salandra, kot vrednemu reprezentantu ljudskega zastopa.

Topovski boji ob Soški fronti.

Dunaj, 5. januarja.

Ob primorski fronti je bil sovražni topovski ogenj mestoma jačji. Severno od Dolja so naše čete zopet krvavo zavrile več sovražnih napadov ter obdržale zavzeto pozicijo.

V tirolski obmejni pokrajini so se vršili živahni artiljerijski boji v odsekih Buchenstein in Riva.

Dunaj, 6. januarja.

Vsled boljših razglednih razmer je bilo večeraj popoldne artiljerijsko delovanje na celi primorski fronti živahnejše. V pokrajini Krna in zlasti pri Oslavju je bilo zelo silno. Odbili smo nov napad na jarek, ki so ga vzele naše čete severno od Dolja in napad z ročnimi granatami na našo pozicijo severno od gore Sv. Mihaela. Naši letalci so metali bombe na vojaška poslopja v Ali in Strignu.

Ponovni francoski nasvet Italiji.

„Tems“ izvaja, da je bila dosedanja italijanska ofenziva na soški fronti prazen sunek v zrak. Tam je nemogoče predreti, zato se nasvetuje, da naj Italija svojo fronto preloži kam drugam.

Omahovanje Italije.

Zeneva, 3. januarja. General Berthant pravi, da Italija omahuje glede Albanije in ne ve, kaj bi storila. Ako pridejo Bolgari do Jadranskega obrežja, je vpliv Italije izgubljen.

Italijanski kralj se vrne samo kot zmagovalec v Kvirinal.

Curij, 3. januarja. Odposlanstvu zbornice in senata, ki mu je izročilo letoletna voščila, je rekel italijanski kralj: Jaz se vrnem v Kvirinal samo kot zmagovalec.

Vojna z Rusijo.

Boji ob Stripi.

Dunaj, 31. decembra.

Prostor pred našo fronto ob Stripi, med Bučacem in Vjesnivčikom, je bil tudi včeraj pozorišče ponovnih ruskih, z močnimi silami izvršenih napadov. Zopet so se zlomile, kakor prejšnje dni sovražne jurišajoče kolone v ognju hladnokrvno hrabrih čet Pflanzera-Baltinove armade. Ob dolnji Stripi in ob besarabski fronti je začasno popustila delavnost sovražnika, ki je vsled zadnjih bojev močno izčrpan.

Izgube, ki so zadele Ruse v preteklih dneh na vzhodnogaliških bojiščih, presegajo povsodi navadno mero. Tako je ležalo včeraj ob Stripi pred odsekom ene stotnije 161, pred drugim 325 ruskih trupel.

Ob gorenji Stripi, ob Ikvi in ob Putilovki ni bilo nobenih posebnih dogodkov. Ob korminskem potoku in ob Stiru je bilo zopet več ruskih sunkov odbitih.

Nadaljevanje bitke.

Dunaj, 1. januarja.

Bitka v vzhodnji Galiciji traja z nezmanjšano silo. Težišče bojev je bilo tudi včeraj na naši fronti ob srednji in dolnji Stripi. V prostoru severovzhodno od Bučaca so pričele kmalu po opoldnevu delovati artiljerijske mase, katerih ogenj je trajal do večernih ur. Nato je pričel sovražnik z napadom. Njegove kolone so prodrle v številnih napadalnih navalih ponekod štiri- do petkrat do naših žičnih ovir, povsod pa so se razbile v uničujočem ognju naših čet. Ponoči se je sovražnik umaknil v svoja, 600—1000 korakov oddaljena izhodišča ter pustil na bojišču na sto in sto mrtvih in težko ranjenih. Tudi napadi, ki so jih izvršili Rusi pri Jaslovicah, južno od Bučaca, in v bližini Uscieczka ob Dnjestru, so imeli isto usodo, kakor ob srednji Stripi. Ob besarabski fronti je potekel dan zopet razmeroma mirno. Pozicija armade generala grofa Bothmerja ob gorenji Stripi in armadne skupine Böhm-Ermoli ob Ikvi, je stala pod sovražnim artiljerijskim ognjem. Pri armadi nadvojvode Jožefa Ferdinanda smo razbili neki ruski bataljon, ki je skušal izvršiti sunek južno od Berestianov. Ob kolenu Strija, severozapadno od Čartorijska so nemške in avstro-ogrske čete uspešno napadle sovražne sprednje straže. Pri Kolodiji, zapadno od Rafalovke smo odbili neki napad.

Bitka ob besarabski meji.

Bitka ob besarabski meji traja glasom uradnih poročil z vslo ljutostjo. Med Prutom in Dnjestrom napada cel ruski armadni zbor, da bi prebil

našo fronto onstran Stripe. Dan in noč so trajali napadi, naše čete pa so jih vse krvavo odbile. V vzhodnji Galiciji in Voliniji pa je sila bojov pooustila, seveda samo začasno. Tudi bolj proti severu je čutiti prav živahno gibanje ruske vojske.

Zavrtnjeni silni ruski napadi ob besarabski meji in vzhodnji Galiciji.

Dunaj, 2. januarja.

Sovražnik je obnovil sedaj tudi svojo ofenzivo proti besarabski fronti armade Pflanzer-Baltin. Že v novoletni noči je poskusil dvakrat in drugi dopoldan tudi, vdreti v naše pozicije, ker se mu pa ni posrečilo; nato je izvršil od 1. popoldne proti okopom pri Toporovcu zopet silen napad, ki pa so ga hrabri branitelji v ljutem boju zavrtnili. Dve uri pozneje je prodrlo v istem prostoru šest ruskih polkov, ki so bili po večini tudi zavrtnjeni. Samo v odseku enega bataljona boj še ni končan. Sovražnikove izgube so izredno velike. Sovražnik je napadel na novoletno jutro tudi našo fronto severovzhodno od Bučača. Napad se je ponesrečil ravnotako, kakor nek ruski sunek proti nekemu okopu severovzhodno od Burkanova. Število v enem tednu v vzhodnji Galiciji vjetih, sega do 2000. Južno od Dubna in pri Berestjanah v pokrajini ob Korminu smo zavrtnili slabotnejše sovražne oddelke.

Brezuspešni ruski napori pri Toporovcu. — Boji na celi ruski fronti.

Dunaj, 3. januarja.

Ob besarabski fronti so se vršili tudi včeraj ves dan ljuti boji. Sovražnik je zastavil vse sile, da bi prebil naše črte v prostoru pri Toporovcu. Vsi poskusi predreti naše črte so se razbili ob hrabrem odporu naših vrljih čet. Število vjetih znaša 3 častnike in 850 mož. Ob izlivu Sereta, ob dolenji Stripi, ob potoku Kormin in ob Stiru smo odbili posamezne ruske sunke. Številne točke severovzhodne fronte so stale pod sovražnim topovskim ognjem.

Ponesrečeni ruski predilralni poskusi.

Dunaj, 4. januarja.

Bitka v vzhodnji Galiciji traja. Sovražnik je včeraj nadaljeval svoje poskuse, predreti pri Toporovcu ob besarabski meji, z velikimi silami. Imel je enak neuspeh, kakor prejšnje dni. Ruske napade smo povsod odbili, deloma v dolgo trajajoči krvavi borbi. Zlasti ljuti so bili boji moža proti možu v nekem zbitem jarku pri logarski hiši, vzhodno od Raranče, kjer je žel zlasti varaždinski pešpolk št. 16 slavo. Ravnotako, kakor ob besarabski fronti, so se ponesrečili sovražni napadi, severovzhodno od Okne, in proti mostnemu okopu pri Uzciczku, ter vsi z veliko trdovratnostjo obnovljeni poskusi Rusov, vdreti v prostor, severovzhodno od Bučača, v naše jarke. Sovražnikove izgube so slej ko prej izredno velike. V 10 kilometrov širokem odseku smo našli pred svojo fronto nad 2300 mrtvih Rusov. Posamezni ruski bataljoni, ki so šli v boj s 1000 možmi, so se glasom lastnih poročil vrtnili s 130 možmi. Število severovzhodno od Bučača v zadnjih dneh vjetih presega 800. Ob gorenji lvi so zbile čete armade Böhm-Ermoli neko rusko letalo. Letalca, 2 častnika, smo vjeli.

Boji v vzhodnji Galiciji so popustili.

Dunaj, 5. januarja.

Naše čete v vzhodnji Galiciji in ob bukovinski meji so se bojevale tudi včeraj na vseh točkah zmagovito. Ob besarabski fronti je začel sovražnik v prvih popoldanskih urah zopet silno streljati s topovi. Infanterijski napad je bil zopet naperjen proti našim pozicijam pri Toporovcu in vzhodno od Raranče. Ponekod je napadalec naskakoval v osmih vrstah. Njegove kolone so se razbile pred našimi ovirami, večinoma pa že prej pod velikimi izgubami. Hrvatski in južnoogrski polki tekmujejo v žilavem vstrajanju v najtežavnejših razmerah. Tudi napade Rusov na mostni okop pri Uscieczku in v okolici Jaslovic je doletela ista usoda, kakor pri Toporovcu. Bolj proti severu nikakik posebnih dogodkov.

Dunaj, 6. januarja.

Bojna delavnost v vzhodni Galiciji in ob besarabski fronti je včeraj bistveno popustila. Sovražnik je naše pozicije od časa do časa obstreljeval s topovi. Njegova pehota ni stopila nikjer v akcijo. Tudi na drugih delih severovzhodne fronte ni bilo nobenih dogodkov posebnega pomena.

Nemško uradno poročilo.

Boji pri Fridrihštatu.

Berolin, 1. januarja.

Pri Fridrihštatu se je ponesrečil v našem ognju ruski napad, izvršen čez z ledom pokrito divino. Na več točkah smo odbili sovražne lovške detašmaje in patrolje. Severno od Čartorijska so prodrli močni nemški in avstro-ogrski izvidni oddelki. Vjeli so približno 50 Rusov ter se ponoči vrtnili v svoje pozicije. Avstro-ogrške čete armade generala grofa Bothmerja so se napadajoč očitkovito z boka, udeleževale pri obrambi ruskih napadov južno Burkanova.

Berolin, 2. januarja.

Na raznih točkah fronte smo zavrtnili prodirajoče slabše ruske oddelke. Severno Trisvjatskega jezera se je bilo enemu oddelku posrečilo, začasno prodrati do same naše pozicije.

Berlin, 3. januarja.

Rusi so na raznih točkah nadaljevali svoje akcije s patroljami in lovskimi detašmaji — z enakim neuspehom, kakor prejšnje dni.

Boji pri Jakobštatu.

Berolin, 6. januarja.

V gozdu južno Jakobštata prodirajoči izvidni oddelki se je moral pred nadmočnimi sovražnimi napadi zopet umakniti. Pri Čartorijsku smo napadli eksponirano rusko posadko ter jo porazili.

Dva milijona Rusov pripravljenih za Ogrsko?

Bukarešt. „Independance Roumaine“ izve, da bo proti Ogrski naperjena ofenziva južnega krila ruske armade toliko časa trajala dokler ne doseže uspeha. Rusija ima za te operacije na prostoru Pinsk—Hotin pripravljenih 2 milijona mož.

Napad proti Črnovicam.

Črnovice. Glavni napad v smeri proti Črnovicam se je izvršil po 50urni artiljerijski pripravi iz 400 topov. Ruski glavni stan je v Mohilovu. Car biva tam. Tudi francoski general je došel tja.

Do ruskega Božiča.

Iz Bukarešte: Glasom poročil z besarabske meje, je dal car manifest na ruske čete v severni Besarabiji, ki je nabit tudi v vseh besarabskih občinah, v katerem pozivlja čete, da naj do ruskega Božiča zavzamejo Črnovice.

Separaten mir in Rusija.

Tekom proračunske debate v proračunski komisiji dume je odgovoril notranji minister na tozadevno vprašanje, da mu o kakem namenu vlade, skleniti separaten mir, ni nič znanega. Predsednik dume Rodzianko je pri tej priliki izjavil, da je dobil pred par dnevi iz inozemstva pismo princeze Vasilčikov, ki je predlagala, da bo ona sama posredovala sklep separatnega miru. Ogorčen je izročil pismo zunanjemu ministru. Kmalu na to je prispela princesa v Petrograd ter storila pri raznih osebah korake, da bi jih pridobila za svoj namen. Policija, ki je princeso nadzorovala, jo je nato aretirala, izgnala iz Petrograda ter internirala na njenem gradu v južni Rusiji.

Rusija in Anglija.

Med rusko in angleško vlado je prišlo do spora. Rusija zahteva odpoklicanje ruskemu generalnemu štabu dodeljenega konteradmirala Phillimora, bivšega poveljnika „Inflexibla“, ki se je baje sprl z vsemi ruskimi merodajnimi vojaškimi osebami in da je zahteval tudi nekaj prezpomembnih izprememb pri obrambi Odese in Sebastopola, ki so brez haska zahtevale 10 milijonov rubljev. Vodil je ba tudi brezuspešne napade na Varno.

Car in mir.

Dne 2. januarja je nagovoril car viteze reda Sv. Jurija tako-le: Pomirjeni ste lahko, da ne bom sklenil miru, dokler nismo prepodili zadnjega sovražnika z našega ozemlja, kakor sem to obljubil začetkom vojne. Mir bom sklenil samo v popolnem soglasju z našimi zavezniki, s katerimi nisem zvezan s pogodbami na papirju, marveč z resničnim prijateljstvom in s krvjo.

Nemški jezik na Ruskem.

Vsako rabo nemškega jezika je ruska vlada prepovedala pod globo 3000 rubljev.

Izza francoske fronte.

Hartmannsweilerkopf zopet v nemških rokah.

Berolin, 30. decembra.

V noči na 29. december so se ponesrečili angleški poskusi, presenetljivo vdreti v našo pozicijo, severozapadno od Lille. Malo nočno podjetje naših čet, jugovzhodno od Alberta, je bilo uspešno ter je imelo za posledico, da smo vjeli par ducatov Angležev.

Na Hartmannsweilerkopfu smo včeraj zopet osvojili one dele jarkov, ki so bili ostali še v francoskih rokah. V ostalem so se vršili na mnogih točkah fronte pri ugodnih opazovalnih razmerah od časa do časa živahnejši strelni boji. Tudi delovanje letalcev je bilo na obeh straneh zelo živahno. Neko sovražno brodovje je napadlo kraje Vervicqu in Menin ter tamkajšnje kolodvorske naprave. Vojaške škode ni; pač pa je bilo ranjenih sedem prebivalcev in en otrok ubit. Neko angleško letalo je bilo v zračnem boju sestreljeno, severozapadno od Cambrai.

Angleška oklopna križarka „Natal“ uničena.

Köln, 31. decembra.

„Kölnische Ztg.“ poroča s holandske meje: V Londonu se uradno razglša: Včeraj se je v

Havru potopila angleška oklopna križarka „Natal“ vsled eksplozije v notranjosti ladje; 400 mož posadke je bilo rešenih.

(„Natal“ je bila zgrajena leta 1905 ter je pripadala skupini 4 križark. Dolga 146 m, široka 22 m in globoka 8,4 m, je imela 13.550 ton, 23.300 konjskih moči ter je vozila 23,3 milje na uro. Moštva je imela 704 ter je bila oborožena z 6 topovi kalibra 23, s 4 topovi kalibra 19 in 24 topovi kalibra 4,7 cm).

Kljub zgorajšnjemu uradnemu angleškemu poročilu se z vso gotovostjo zatrjuje, da je bila križarka torpedirana, ali pa je zadela ob mino za kar govori tudi dejstvo, da je od 704 mož posadke ostalo le 400 mož.

Angleška admiraliteta priobčuje imena 14 častnikov in 373 mož, ki so poginili pri potopitvi križarke „Natal“.

Letalski napad na Ostende.

Berolin, 31. decembra.

Po uspešni razstrelitvi smo iztrgali Angležem severozapadno Hullucha eksponiran jarek. Dve strojni puški in nekaj vjetnikov je prišlo v naše roke.

Sovražni letalski napad na Ostende je napravil v mestu na poslopih znatno škodo, posebno je trpel semostan Svetega srca. 19 belgijskih prebivalcev je ranjenih, eden ubit. Vojaške škode ni.

Zavrtnjeni angleški poizkusi.

V noči 1. januarja smo brezuspešili poskuse močnih angleških oddelkov, vdreti v naše pozicije pri Frelinghemu, severovzhodno Armentièresa. Severozapadno Hullucha so zasedle naše čete po uspešni razstrelitvi neko vdrtno.

Pri osvojitvi nekega strelskega jarka, južno Hartmannsweilerkopfa, smo vjeli nad 200 sovražnikov.

Boji na zapadnem bojišču.

Berolin, 3. januarja.

Velika razstrelitev severno ceste pri La Basse-Bethunes je imela popolen uspeh. Zasuli smo bojni in zaklonilni sovražnikov jarek ter neko zvezno pot. Preostalo posadko, ki se je skušala rešiti z begom, je učinkovito zagrabil ogenj naše pehote in naših strojnih pušk. Sledeči na široki fronti izvršeni strelski napad je presenetil sovražne posadke v jarkih, ki so se skušale deloma rešiti z naglim begom. Na ostali fronti nobenih posebnih dogodkov.

Ko so Francozi na novega leta obstreljevali Lutterbach v Alzaciji je bila neka mlada deklica, ko je šla iz cerkve, ubita, ena žena in 3 otroci pa ranjeni.

Berolin, 6. januarja.

Na fronti so se vršili mestoma deloma živahni artiljerijski boji. Sovražnik je neprestano obstreljeval mesto Lens. Severovzhodno od Le Mesnil smo z lahkoto preprečili sovražnikov poskus nas napasti z ročnimi granatami. Napad sovražnega brodovja na Douai je ostal brezuspešen. Nemški bojni letalci so sestrelili 2 angleški letali in sicer eno poročnik Bölke, ki je s tem napravil že 7. sovražno letalo nesposobno za boj.

Razdejanje Ypresa.

Iz Havra se poroča: Pariški vojni svet je sklenil iz strateških ozirov razdejanje mesto Ypres in izgraditi ta del fronte tako, da bodo branitelji bolje zavarovani proti nemškemu ognju. Kar je v Ypresu še umetnin, bodo prepeljali v Pariz. Nove pozicije zasedejo Angleži in Belgijci.

Angleško - francoska zračna ofenziva.

„Petit Parisien“ poroča, da se trudijo, ustanoviti enotno poveljništvo za francosko-angleško zračno ofenzivo, kakršno zahtevajo strokovnjaki v vojnem letalstvu. V to svrhu je dospel v Pariz angleški strokovnjak Beslieds.

Kanadske čete.

Kanadski ministrski predsednik Robert Borden izjavlja, da je leta 1915. Kanada dovolila 250.000 mož. Priglasilo se je skoraj toliko prostovoljcev. Z novim letom 1916. je dovoljenih 500.000 mož kanadskih čet.

Veliki vojni svet.

Dne 12. januarja se vrši v Parizu veliki vojni svet zaveznikov, katerega se bosta udeležila tudi italijanski in ruski vojni minister. General Porro je že v Parizu.

Obstreljevanje Nancyja.

V Okolici Mühlbacha je neki nemški veliki top vrgel 10 granat na Nancy, ki pa so napravile le malo škode, pač pa ubile 2 in ranile 7 prebivalcev.

Pred uvedbo vojaške dolžnosti na Angleškem.

Angleška zbornica se je dne 4. t. m. zopet sestala. Lord Derby je objavil uspeh svojega novčarjenja, nakar je Asquith predložil svoj načrt o brambni dolžnosti, o katerem se vrši razprava najbrže cel teden. Pričakuje se, da bodo sprejete

izpremembe, sicer pa da bo brambna dolžnost so-glasno sprejeta. Na lrsko pa se zakon najbrže ne bo raztezal. Zatrjuje se, da bo Harcourt ali Samuel naslednik državnega tajnika za notranje zadeve. V zbornici je sporočil ministrski predsednik Asquith, da je sir John Simon odstopil. Navzočnost Mac Kenne na vladni klopi je najbrže znamenjene, da ne bo odstopil. Iz Derbyjevega poročila je razvidno, da se od neoženjenih ni priglasilo za vojaško službo 651.160.

Anglija in sovražna trgovina.

V angleškem zunanem uradu se je ustanovil „Foreign Trade Departement“ z nalogo, da prepreči trgovino Angležev s sovražnimi podaniki ali firmami.

V Kamerunu.

Dne 1. januarja so Angleži zasedli Jaunde, centrum nemške obrambe v Kamerunu. Nemci so se umakili proti jugovzhodu. Padeč te pozicije je bil pričakovati že pred meseci, ker je bila angleška in francoska premoč presilna. Pa tudi sedaj se majhna posadka ni udala, marveč se v neprestanih bojih umika. Poveljnik nemških čet je podpolkovnik Zimmermann.

Turčija proti štirizvezi.

Boj za Carigrad.

Boji v Egiptu.

Kairo, 28. decembra.

Neki močan oddelek raznega orožja je v soboto zjutraj odkorakal iz Merse Matruha, da prežene tripolitanske čete, ki tabore že nekaj časa 8 milj od Matruha v veliki dolini. Angleške izgube so bile majhne. Neki poizvedovalni oddelek je zadel že 11. in 13. decembra na sovražnika. Povzročili smo mu mnogo izgub. Angleži imajo v Egiptu baje zbranih nad 300.000 angleških in indijskih čet. Vse čete z Galipolja pridejo v Egipt.

Angleško poročilo iz Egipta.

Kairo, 1. januarja.

Naš oddelek, ki je prodiral iz Matruha, da obkoli taborišče pri Marunu, je spoznal, da se sovražniki hitro umikajo, pri čemer so zapustili zaloge, zadostne za mnogo mesecev, med njimi 400 ovac, 90 velblodov in 200 šotorov. Po boju pri Majidu smo vplenili 12.000 pasov municije, 200 ovac, 84 velblodov in 5 ton rži. Razen tega je ogenj naše artiljerije ubil 60 velblodov.

Carigrad, 2. januarja.

Sedilbahr. Artiljerijski boji in boji z bombami trajajo. Neka križarka in neki monitor sta se dolgo časa udeleževala ognja. Naša artiljerija ju je prisilila, da sta se umaknila. Neki monitor je eno uro brezuspešno obstreljeval naše baterije v morski ožini. Na višini Bežike smo zadeli neko torpedovko, ki je nato zbežala. Naki naš hiproplan je metal bombe na sovražna taborišča pri Sedilbahru. Naše baterije v morski ožini so uspešno obstreljevale sovražna skladišča pri Sedilbahru ter jih več poškodovale.

Bojišča v orijentu.

„Times“ poročajo, da bo vrhovni poveljnik v Egiptu v bodoče vodil vse angleške operacije v orijentu, na bojiščih ob Sredozemskem morju, v Egiptu in v Mezopotaniji. Najbrže bo prevzel to mesto Kitchener, ki odpotuje, dne 15. januarja v Egipt, ter bo dosedanji vrhovni poveljnik v Egiptu, general Maxwell, prevzel samo obrambo Sueškega prekopa.

Carigrad, 3. januarja.

Dardanelska fronta. Silni boji z bombami na desnem in levem krilu. Od časa do časa artiljerijski dvoboj na celi fronti. Neka sovražna križarka in neki monitor sta zdaj pa zdaj obstreljevala naše pozicije ter se nato umaknila. Naši letalci so uspešno izvršili poizvedovalne polete nad sovražnimi pozicijami. Pri Arburnu smo našli 400 zabojev infanterijske municije, ki jo je sovražnik skril. Na ostalih frontah ničesar pomembnega. Monitor „Selmanpak“, ki smo ga vzeli Angležem v Iraku je sedaj zopet popolnoma popravljen ter je odplul proti Kut-el-Amari.

Indija.

Predsednik indijske politične zveze je v nekem govoru naglašal, da je edina mogoča vlada v Indiji samovlada pod angleškim vodstvom. Odprejo naj se Indijcem visoka mesta v armadi, mornarici, diplomaciji in upravi, če tudi dopušča, da se to zgodi šele po končani vojni. Indijski mahamedanci niso nikdar želeli vojne s Turčijo. Taka vojna bi bila največja nesreča. Zele tudi, da se mahamedanskim deželam pri sklepanju miru ne zgodi krivica.

Plovba skozi Sueški prekop ustavljena.

Iz Lyona poročajo, da je trgovsko pristanišče Port Said zaprto, kar pomeni, da je plovba skozi Sueški prekop ustavljena.

Amerika in Evropa.

Avstro-Ogrska in Zedinjene države.

Washington, 1. januarja.

Reuter poroča: Uradni krogi izjavljajo, da je prelom nemogoč, ker je Avstro-Ogrska v bistvu popustila napram vsem ameriškim željam v zadevi „Ancone.“

Anglija in Zedinjene države.

Sestavila se je mednarodna preiskovalna komisija za razsojanje v spornih vprašanjih med Anglijo in Zedinjenimi državami. Predsednik te komisije je Fritjof Nansen.

Angleški veliki parnik „Persia“ torpediran.

London, 1. januarja.

Poštni parnik „Persia“ proge „Penninsular and Oriental Line“ je bil 30. decembra m. l. pri Kreti torpediran. Večina potnikov in velikega števila moštva je poginila. Samo 4 čolni so mogli zapustiti parnik, pasažirje teh čolnov so odpeljali v Aleksandrijo. Med 230 pasažirji se nahajajo 3 Amerikanci. „Persia“ je imela 7951 ton.

Amerika v slučaju „Persie“.

Reuter poroča. Uradne ameriške kroge je slučaj parnika „Persia“ presenetil in so vsi začuden. Ravno bi se spravil slučaj „Ancono“ s sveta in pogajanja z Avstro-Ogrsko so obljubljala ugoden potek. Sedaj bo treba brez dvoma nove diplomatske akcije. Najbrže bodo Zedinjene države še enkrat opozorile Avstro-Ogrsko, da tvorijo mednarodno pravo in zakoni človečnosti neomajno politiko Zedinjenih držav.

Amerika ivroči radi „Perzije“ vsem štirim centralnim državam nove note.

„Lokalanzeiger“ poroča iz Washingtona, da bo Lansing predložil Wilsonu nove note Avstro-Ogrski, Nemčiji, Turčiji in Bolgarski, v katerih bodo Zedinjene države vprašale, ali so vse te države glede avstrijskih garancij za varnost življenja Amerikancev na morju, istega mnenja. Te note so posledice poročila, da je bil podmorski čoln, ki je „Persija“ torpediral, turški. Domneva se, da bo prihodnji napad izvršil neki bolgarski podmorski čoln. Ameriška vlada je namreč mnenja, da so vsi sovražni podmorski čolni nemškega izvora in imajo nemško posadko, pa naj imajo katerokoli zastavo. Poročevalec je mnenja, da zaradi „Persije“ ne bo prišlo do vojne.

Ameriški konzul v Aleksandriji poroča, da je imela „Persija“ na krovu 47 cm top, kar da pa na dejanskem položaju ne izpremeni ničesar.

Nasproti vesti, da je skušal podmorski čoln, ki je potopil parnik „Persijo“, pomagati pri reševalnih delih, so baje pariški ameriški krogi mnenja, da je zadel parnik ob plavajočo mino.

Z Dunaja poročajo, da povratek Wilsona z ženitovanjskega potovanja ni v zvezi s potopitvijo „Persije“, marveč z otvoritvijo kongresa.

Cesarjeva zahvala armadi in mornarici.

Na novoletno voščilo armadnega vrhovnega poveljnika feldmaršala nadvojvode Friderika je cesar odgovoril s to-le brzojavko:

„Globoko občutena novoletna voščila na bojiščih stoječe oborožene sile, katera ste mi ravnokar izrekli, so Me globoko ganila. Vaš pogled na preteklo vojno leto mi da s ponosnim veseljem spoznati zaupanje, ki navdaja Mojo oboroženo silo v zavesti vseh teh uspehov, katere označuje naš in naših zaveznikov sedanji vojni položaj. Če se nam je tudi spomladi postavil z Italijo zavratno nov sovražnik nasproti, so vendar hrabri branitelji na Tirolskem in Koroškem ter Moja junaška armada ob Soči kljubovali vsem njegovim naskokom. Z zavzetjem Belgrada po sijajno slavnem prekoračenju Donave in Save so Naše in nemške armade ponesle svoje zastave daleč na Balkan. Kamor se ozrem, vidim na kopnem in na morju, neomajno se bojevati Svojo brambno silo na severu in na jugu, navdano s kopnenjem naprej. Zahvaljujem se tople Vam za vsa čustva in zagotovila, ki ste Mi jih izrazili, ter prosim nebo za blagoslov Moji brambni sili in za jekleni ščit in ostri meč domovine.“

Franc Ježef m. p.

Vrhovni armadni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik je izdal nato armadno povelje, v katerem sporoča vsej vojski to zahvalo najvišjega gospodarja.

DNEVNE VESTI.

Cesar je sprejel dne 2. januarja dopoldan španskega veleposlanika dona Antonia de Castro Casaleiz v posebni avdijenci.

General Borojević častni meščan Postojne. Mesto Postojna in mnogo drugih notranjskih občin so izvolili generala Svetozarja Borojevića za častnega občana.

Odlikovan je s kolajno „Signum laudis“ tržaški arhitekt Josip Costaperraria, sedaj bataljonski adjutant in nadporočnik pri 1./27. bojno-etapnem bataljonu v Srbiji.

Imenovanje. Praporščak Ferko Polak in rez. kadet Egon Jezeršek sta imenovana c. kr. poročnikom pri 27. domobranskem pešpolku. — Mornarični aspiranti Vladimir Andoljšek, Ličko Biber, Janko Levec, Metod Pirc, Mirko Pleiweiss in Vladimir Trost so imenovani c. in kr. mornaričnim kadetom.

Franc Povše †. Nagle smrti je 4. t. m. v Ljubljani umrl državni in deželni poslanec gospod komercialni svetnik Franc Povše. Gredeč po mestu je naenkrat oslabel, a še predno so ga pripeljali domov je umrl, Pokojnik je bil sicer že nad 70 let star, a do zadnega čil, živahen in delaven. Še na dan njegove smrti je izšel izpod njegovega peresa članek o živilih. Komercialni svetnik gosp. Povše je mnogo let deloval v slovenski javnosti in si pridobil resnične zasluge zlasti za kmetijstvo. Že ko je bil ravnatelj goriške kmetijske šole, je posegel v politično življenje in preselivši se na Kranjsko deloval vestno za korist dežele na različnih mestih. Bil je mnogo let in do svoje smrti predsednik kmetijske družbe, deželni in državni poslanec in član kmetijskega sveta. Dvanajst let je bil tudi deželni odbornik kranjski in čeprav pristaš druge stranke, vedno lojalen kot politik in človek ter je rad tudi političnemu nasprotniku izkazal uslugo. Med kmečkim ljudstvom je bil jako popularen, a tudi v meščanskih krogih je užival splošne simpatije. — Pokojnik si je tudi za izvršitev vodo voda za Kranj in okolico stekel nevenljivih zaslug. Podpiral je to akcijo z njemu lastno vneto kot poročevalec v deželnem zboru ter odboru, zvesto je stal ob strani kranjski občini, ko se je šlo za financiranje vodovodnega projekta in uporabil je ves svoj veliki vpliv, da je vodovodni zakon čimprej zadobil Najvišjo sankcijo. Zato se bo tudi kranjsko meščanstvo vedno s hvaležnim srcem spominjalo blagega pokojnika, čast njegovemu spominu!

Franc Salezlj Povše. (* 1845. v Kresniških Poljanah — † 1916. v beli Ljubljani.) Anžokov France! Dala te je doli v prijaznih Kresniških Poljanah poštena, verna, delavna, slovenska kmetijska hiša. Pa kaj je čuda, da si ostal vse svoje življenje resnično pošten, otroško veren, neumorno delaven, Slovenec od nog do glave, ki da Bogu, kar je božjega, pa cesarju, kar je cesarjevega, kmet trde skorje, a zlatega zrna. Pa da si res šel! Kako rad bi še enkrat pokramljal s tabo kakor svoje dni tam doli v ljubi Moravski dolini pod širokovejnato domačo lipo ob gradu Zalogu. Počivaj sladko v lepi Štefanji vasi, kmet med kmeti!

Sosed.

Umrli je v Kranju dne 3. t. m. gospodična Marija Savnikova v starosti 74 let. Pokojnica je bila blaga žena in revežem velika dobrotnica. Naj v miru počiva!

Proračunski provizorij. „Wr. Zeitg.“ objavlja cesarsko naredbo o proračunskem provizoriju za prvo polovico leta 1916.

Nove cene za moko. Kranjska deželna vlada je določila za nadrobno prodajo moke za kilogram sledeče prodajne cene: Pšenični zdrob, pšenična moka za peko 1 K 18 v; moka za kuho št. 1 98 v; moka za kuho št. 2 83 v; krušna moka 53 v.

Cene za petrolej. Glasom naredbe c. kr. trgovskega ministristva z dne 18. decembra 1915, št. 378 drž. zak., so tri vrste cen petroleju, in sicer I. za dobavanje naravnost iz Drohobyča (železniška postaja za dobavanje) od trgovcev v posodah nad 100 kilogramov in nadrobno prodajo, to je manj kakor 100 kg. Pri nadrobni prodaji uredi cene politična oblast I. instance in jih morajo trgovci imeti nabite v svojih lokalih na vidnem kraju. Prestopki se kaznujejo z denarno globo do 5000 K, ali z zaporom do 6 mesecev. — Natančnejše je razvidno iz zgoraj navedenega državnega zakonika. — V Ljubljani so cene pri nadrobni prodaji določene: liter po 50 vin.; kilogram pa po 60 vinarjev.

Cena jajc. Spreminjaje razglas z dne 30. avgusta 1915 št. 19054 določa okrajno glavarstvo v Kranju z veljavnostjo za ves politični okraj Kranj do preklica najvišjo dopustno ceno za komad jajca na 16 v v izmeri od 12 do 16 v. Vsako prekoračenje te najvišje dopustne cene se bo najstrožje in z brezprimerno brezobzirnostjo kaznovalo. Pričujoči razglas stopi v veljavo z dnevom, ko se objavi.

Cene za mleko. Okrajno glavarstvo v Kranju je zaznalo, da se najvišje dopustne cene za mleko veliko premalo upoštevajo, ter da se prodaja mleko visoko nad najvišjo in dopustno ceno in cene privijajo. Dasi je sodišče že v mnogih sluča-

jih take oderuše kaznovalo in sicer z jako občutnimi denarnimi globami kakor z zaporom, se taki in enaki prestopki odnosno pregreški še vedno dogajajo, žal, ker se krivcu vedno ne more priti na sled. Zato se prebivalstvo vnovič opozarja, da je najvišja cena za 1 l mleka 20 v, le ako se ga proda iz mlekarne ven 24 v. Vsakdo se svari zahtevati odnosno ponuditi več, kakor je določena najvišja cena, Doleta ga bo najstrožja kazen, obrtniku pa se lahko pripeti, da se mu obrtna pravica vzame. Za zvišanje teh določenih najvišjih cen za sedaj v kranjskem okraju še ni prav nobenega uvaževanja vrednega vzroka.

Cene za svinjsko meso. Spreminja se svoj razglas z dne 17. novembra 1915 št. 26.148 določa okrajno glavarstvo v Kranju z veljavnostjo za ves politični okraj Kranj do preklica za nadrobno prodajo svinjskega mesa sledeče najvišje cene za en kilogram in sicer: svinjsko meso, sprednje, sveže K 3—, prekajeno K 3:30, zadnje sveže K 3:30, prekajeno K 3:60; svinjska glava: sveža K 1:10, prekajena K 1:50; svinjski parkelji: sveži K —70, prekajeni K —80; svinjska pljuča, jetra, srce K 1:70; svinjske ledvice K 2:80. V ostalem ostane tuk. gori omenjeni razglas neizpremenjen. Ta razglas dobi moč z dnevom, ko se objavi.

Črnovojniška dolžnost. Izšel je ukaz vojne ministrstva, ki določa, da so v letu 1865. rojeni črnovojniki podvrženi črnovojniški dolžnosti tudi še leta 1916. To se pravi, da zadene črnovojniška dolžnost tudi tiste, ki so letos v 51. oziroma v 52. letu starosti.

Vojaška cenzura v Kranju je odpravila meseca decembra 82.430 pism in dopisnic. Iz številke je razvidno težko in odgovorno delo, zato naj se občinstvo ravna po danih predpisih z czirom na cenzuro. Predvsem morajo biti pisma odprta, kratke vsebine in razločno pisana. Prepovedana je stenografija in vsaka šifrirana pisava.

Novi predpisi o izdelovanju in razpečevanju kruha in peciva. C. kr. deželna vlada zaukazuje: 1. Obrtniško izdelovanje in prodaja vsakovrstnega malega peciva je prepovedana. Obrtniško izdelovanje necukranega prepečenca (vodenega suhorja) je dovoljeno le s posebnim dovoljenjem političnega deželnega oblastva. 2. Za izdelovanje vsakovrstnega slaščičarskega blaga se pšenične in ržene moke ne sme porabljati. Za obrtniško izdelovanje kakesov se sme porabljati pšenična in ržena moka le v množini, ki ne presega 30 odstotkov skupne teže množine testa. Obrtniško izdelovanje slaščičarskega blaga iz maslenega (listnatega) in droženega blaga je prepovedano. Za obrtniško velja vsako izdelovanje za namene, da se oddaja blago drugim za plačilo. To določilo se nanaša torej tudi na pekarska in gostilniška podjetja. 3. Pekom in slaščičarjem je prepovedano prevzemati od drugih pripravljeno testo, da ga spečejo. 4. Pekarsko in slaščičarsko blago se sme pri izdelovalcih in kupčevalcih ter v gostilniških in krčmarskih obratih vsake vrste oddajati odjemalcem le če se zahteva ali naroči. Postavljati shranke, s temi izdelki na mize in ponujati jih v shrankih na svobodno izbiro je prepovedano. 5. Kruh se sme izdelovati in spravljati v promet samo iz krušne moke v hlebcih ali štručah s težo 980 gramov ali 490 gramov. Kruh se sme oddajati použilnikom samo popolnoma ohlajen. 6. Cena po določenih § 5. izdelanega kruha s težo 980 gramov se določa na 56 vinarjev, in onega s težo 490 gramov na 28 vinarjev. Peki in prodajalci kruha so dolžni, na zahtevo oddati kruh v najmanjši teži 70 gramov za ceno 4 vin.

Oddaja kovin. Izšla je v Avstriji in na Ogrskem ministrska naredba, ki naroča, da je oddati kovine, ki so bile z naredbo z dne 23. septembra 1915, zasežene za vojne namene. Vse pobiranje se mora seveda vršiti po etapah in zato bo oddati najprej take kovine, katerih utegne biti večja množina na razpolaganje, in kjer oddaja ne bo preveč močno vplivala na zasebno gospodarstvo. Pri izdelovalcih in prodajalcih so kovine zdaj itak mrtev kapital. Čas in kraj oddaje še ni določen in bodo to odredila okrajna politična oblastva. Priporoča se pa lastnikom onih kovin, ki so bile zasežene z ministrsko naredbo z dne 23. septembra, da jih v lastnem interesu že prej prodajo državnim upravi, lahko jih pa tudi brezplačno prepušte za patriotično zbirko kovin. Priprave za oddajo drugih kovin, ki se jih dozda še ne zahteva, se že vrše.

Ukaz glede svinčenih predmetov. Po ministrskem ukazu z dne 19. decembra 1915 drž. zak. št. 391 naznaniti je nastopno imenovane predmete, ako so docela ali po pretežnem delu iz svinca (tudi trdega svinca). 1. Žice, pločevine in ploče, nadalje delovni pomočki, n. pr. svinčena podvleka, podstavki, modli i. dr.; 2. plombe in druge zapore; 3. uteži, n. pr. vlačne uteži, izravnalne uteži i. dr., nadalje krogle in drugo lito blago; 4. svinčena podladja in balast ladij jadrenic; 5. črke in pismenke, stereotipiske ploče, všteti staro gradivo; 6. cevi (tudi žveplane in pokositrene in cevi z vložkom iz kositra, cevi za plašče itd.), kače in sifone; 7. armature (pipe, zaklopnice), sesalke in dr.; 8. korita, kadi (banje) ponve, kotle, retorte in druge aparate, posodja in druge posode; 9. ob-

loge za tanice, podvleke i. dr.; 10. ploče za akumulatorje. Dolžnost naznaniti pod 1—5 navedene predmete odpade, ako vsa zaloge ne presega 10 kilogramov. Predmetov, iz katerih mora posestnik zaloga na podstavi naročila vojaške uprave izdelovati municijo, ter municijskih predmetov samih, ki jih mora dobavljati, ni naznaniti. Sprejaj navedene predmete je naznaniti brez ozira na to, ali spada jo k uredbam obratne naprave, ali se imajo v zalogi za podelovanje ali prodajanje, ali služijo drugim namenom, ali se tačas ne rabijo ali so v rabi. Naznanilo mora podati vsakdo, ki ima take predmete v posesti ali za druge v hrambi. Predpisani naznanilni obrazci so razporejeni pri c. kr. okrajnem glavarstvu pri vseh občinskih uradih ter pri trgovinski zbornici v Ljubljani. Naznanila je vpslati c. kr. trgovinskemu ministrstvu na Dunaju do 31. januarja 1916. Prestopki se kaznujejo z denarnimi globami do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev.

Pristojbine od dedščin. Dne 1. januarja t. l. je stopila v veljavo nova cesarska naredba, s katero se določajo doklade na pristojbine od dedščin in se odpravljajo prispevki od dedščin za razne fonde. Doklade so urejene po načelu progresije in znašajo za Dunaj 60 odstotkov drž. pristojbine, za Prago, Lvov, Brno, Gradec in Trst 40 odstotkov, za druge kraje pa 30 odstotkov.

Odkupile so se noveletnih voščil v korist družbi sv. Cirila in Metoda, članice kranjske podružnice: Adamič Marija, Ažman Pavla, Berjak Ivanka, Crobath Marija, Crobath Anica, Cizl Mimi, Česen Marjeta, Dolenc Fani, Dolar Hela, Dev Toni, Fajdiga Melanija, Fajdiga Palmira, Emmer Anica, Golob Maja, Golob Mici, Golob Terezija, Geiger Mici, Holzacker Jelca, Jäger Ludmila, Jezeršek Franica, Jugović Franja, Jugović Kati, Jeglič Marija, Kokalj Ivanka, Korošec Mici, Kotzbeč Viki, Kovačič Just, Krenner Leopoldina, Krenner Franja, Kušar Mici, Kušar Nadina, Krisper Josipina, Krč Kat, Kranjc Mimi, Lampe Marija, Levičnik Mimi, Likozar Marija, Logar Ivanka, Luznar Karla, Majdič Albina, Majdič Anuša, Majdič Matilda, Majdič Marica, Majdič Saša, Majdič Fany, Mayr Ana, Mayr Irma, Matiašič, Ida, Masten Anica, Miklavčič Janja, Mlejnik Mara, Meden Albina, Merk Ana, Nadižar Mici, Pavšler Helena, Pfeifer Ivanka, Pirc Minka, Pirc Nadina, Pirc Mimi, Pirc Ana, Pirnat Anica, Pogačnik Cecilija, Polak Vida, Prevč Marie, Pučnik Josipina, Pučnik Anica, Puppo Josipina, Perdič Amalija, Rakovec Mara, Rakovec Marica, Rakovec Olga, Rant Magdalena, Rebolj Marija, Rus Mici, Sajovic Ivana, Sajovic Hani, Sajovic Vera, Sajovic Pavla, Sabothy Inka, Suhadolnik Ana, Šavnik Dora, Šavnik Marija, Šavnik Leopoldina, Šavnik Olga, Šavnik Meta, Schmidt Ema, Schwarz Leopoldina, Tajnik Cilka, Ullrich Radivojka, Valenčič Hermina, Vilfan Marija, Zupanc Apolonija.

Odvetniška vest. Ljubljanski odvetnik dr. Valentin Krisper je prostovoljno resigniral; njegovo pisarno je prevzel odvetnik dr. Tominšek.

Radi vojaških dobav klavne živine in senu v letu 1916. se je vršila dne 29. m. m. konferenca pri deželni vladi. Posamezni vojaški oddelki ne smejo v območju 5. armadnega etapnega poveljstva, izvzemši radovljiško okrajno glavarstvo nič več samostojno rekvirirati. Vojaštvo bo plačevalo seno po 13 K kvintal. Dobava živine za vojaštvo se bo spravila v sklad s podatki živinskega štetja dne 1. decembra 1915.

Živila iz Romunije. Dogovor zaradi dovoza živil iz Romunije je sklenjen. Romunija je obljubila, dati 20.000 vagonov pšenice, 10.000 vagonov koruze, 7500 vagonov ječmena, 50.000 vagonov ovsa, 5000 vagonov fižola ter 2500 vagonov graha. 30.000 vagonov bo prepeljanih po železnici, 20 tisoč vagonov pa po Donavi in to v času od 1. januarja pa do 1. aprila 1916. Ta živila se razdele tako, da pride vselej šest vagonov na Nemčijo in pet vagonov na Avstro-Ogrsko. Z druge strani se poroča, da je kupljenih v Romuniji 900.000 vreč pšenične moke.

Pošiljanje poštnih zavojev. Z dnem 3. januarja je dovoljeno pošiljanje poštnih zavojev na vse vojnopoštne urade. Na vojnopoštne urade 11, 39, 51, 125, 149, 169 in 186 se bodo smeli oddajati poštni zavoji vsak dan, na druge vojnopoštne urade pa samo ob ponedeljkih, torkih in sredo vsakega tedna. V teh zavojih je dovoljeno pošiljati samo sledeče stvari: oblačila in opreme, smodke, cigarete, tobak, pipe, cevke za smodke in cigarete in brezbeninska vžigala. Zavoji, v katerih je kaj drugega, se ne bodo sprejemali ali naprej pošiljali, nego se bodo vračali odpošiljalcem, ki bodo morali plačati porto za povratno pošiljatev.

Dotična oseba, ki je dne 2. dec. m. l. po koncertu v „Ljudskem domu“ pomotoma v garderopi zamenjala ženski plašč, ki ima znotraj vezano ime „Matilda“, se prosi, da ga izroči na upravo lista, kjer ji je tudi njen na razpolago.

Potovanje v vojnem ozemlju. Potovanje v ozemlje sodnega okraja Kranjska gora (izvzemši Jesenice in Koroško Belo), v občine Srednja vas, Bohinjska Bistrica in Gorje, sodnega okraja Radovljica, kakor tudi v ves politični okraj tolimski, dalje iz tega ozemlja, se more tudi v lokalnem prometu in v daljšem prometu v ožjem voj-

nem ozemlju vršiti samo s potnimi dopustnicami vojne pošte 606. Za potovanje iz tega ozemlja more dati dovoljenje tudi etapno postajno ali kolodvorsko poveljstvo.

„Česká obec sokolská.“ Moravsko namestništvo v Brnu je izdalo naslednji odlok: Ministrstvo notranjih del je z ukazom z dne 24. novembra 1915 na temelju zakona z dne 15. novembra 1867 odredilo razpust društva „Česká obec sokolská“ s sedežem v Pragi. Nagibi: Češka sokolska obec, središče češkega sokolstva, je v času pred vojno v svojih krogih z gojenjem intenzivnih zvez z inozemstvom pospeševalo bratsko mišljenje za Rusijo in za srbstvo. Posledice tega so se šele med vojno z Rusijo in s Srbijo pokazale v raznih smerih v svoji nevarnosti za državo. Že samo to bi v sedanjih razmerah utemeljilo nevarnost Češke sokolske obce za državo. K temu pride še sledeče: Kmalu po izbruhu vojne so glasom izvršenih poizvedb nastopile v severni Ameriki različne češke organizacije, ki delajo od tedaj očitno in brezmejno Avstriji sovražno propagando. Dokazano je, da so se teh veleizdajskih prizadevanj posebno udeležila severoameriška češka sokolska društva. Ravno tako je dokazano, da je bila sokolska obec vsaj z enim teh sokolskih društev po svojem načelniku Josipu Scheinerju v pisemski zvezi. Prav brez ozira na to, če je ta dognani slučaj s severoameriškim češkim sokolskim društvom sodnijsko kaznjivo dejanje ali ne, tiči že samo v dejstvu takega stika v zvezi s pojasnenjem, Avstriji sovražnim postopanjem severoameriškega sokolstva in z razpoloženjem, ki ga je ustvarjala sokolska obec, nevarnost, da se po takih zvezah zanese proti avstrijski državi napereno početje severoameriškega sokolstva potom sokolske obce v tukajšnjo daleč razpredeno sokolsko organizacijo. Daljni obstoj sokolske obce je torej državi nevaren.

Poseben znak za intilgentnim krogom pripadajoče črnovojnike letnikov 1865 do 1872, oziroma tudi 1873 in 1874. Za črnovojnike imenovanih rojstnih letnikov, ki zavzemajo v svojem civilnem poklicu ugledno mesto, pa ne morejo dokazati za enoletne prostovoljce predpisane znanstvene sposobnosti, se je ustanovil poseben znak, obstoječ v navadnem rumenem traku na rokavih, kakor pri enoletnem-prostovoljskem znaku, le v polovični njegovi širini. Oni, ki se jim pripozna ta ugodnost, so oproščeni od opravljanja navadnih del v vojašnicah in taborih. Tudi se jim more dovoliti stanovanje izven vojašnice, v kolikor temu ne nasprotujejo posebni vojaški razlogi. Vendar s tem ni združeno podaljšanje izvežbalne dobe, ali pravica do izvežbanja v posebnih oddelkih, ozir. do dosege posebnih šarž. V splošnem pridejo pri podelitvi tega znaka v pošteve osebe, ki se nahajajo na uglednih zlasti vodilnih mestih ali ki sicer zavzemajo v višje kvalifikovanih poklicih zbog svojih osebnih lastnosti kako višjo stopnjo, tako n. pr. ugledni industrijanci in trgovci, posestniki večjih gospodarskih obratov, višji bančni in hranilnični uradniki, ugledni stavbniki, ali drugi ugledni obrtniki, javni uradniki in funkcionarji brez enoletne prostovoljske pravice, poslanci, člani občinskih zastopov večjih mest z lastnim štatutom, člani trgovskih in obrtniških zbornic itd. Kdor prosi za to ugodnost, mora predložiti potrebna izkazila (dekret o nastanitvi, uradna potrdila o svojem poklicu, diplome itd.) pri raportu pri onem nadomestnem krdelu, kjer nastopi prosilec vojaško službovanje. Odločitev pristojna komandantu, ki ima pravico pomaknenja v višjo šaržo.

Oporoka umrlega nadškofa Kohna. Razglašena je bila oporoka pred kratkim umrlega nadškofa Kohna. Listi poročajo, da je zapustil 1 milijon 300.000 K za ustanovitev češkega vseučilišča v Olomucu. O svojem delovanju kot knezonadškof in o vzrokih svojega odstopa piše dr. Kohn v oporoki: Kot knezonadškof sem se trudil z vsemi močmi, da bi izpolnil svoje dolžnosti. Pošteno sem se trudil, da bi sam tako živel in delal, kakor sem kot nadškof vernike učil in zato sem se 12. marca 1914. odpovedal nadškofiji, ko mi je kongregacija koncila v Rimu naznanila, da moje škofijsko delovanje ni na dušno korist zaupnega mi ljudstva. To mi je bilo povedano, ne da bi bil zaslišan, brez sodišča in brez sodnikov in moja nujna prošnja, naj se mi vendar pove, kdo me toži in česa sem obdolžen, ni bila uslišana. Predložen mi je bil brez imen zapisek obdolžitvev in nič več. — Končno določa dr. Kohn v svoji oporoki, da hoče, naj bo preprosto pokopan in naj ne bo k njegovemu pogrebu povabljen noben cerkven in noben državni dostojanstvenik. Bil sem izgnanec in hočem to ostati do zadnjega. Vsak duhovnik, ki se udeleži mojega pogrebo, ne da bi bil povabljen, naj dobi deset kron v zlatu.

 Bivši trgovec sedaj brez dela išče

primerno službo

Natančneje pri upravnistvu „Save“.

Največja slovenska hranilnica!

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

V LJUBLJANI PRESERNOVA ULICA št. 3.

Sprejema vloge vsak delavnik
in jih obrestuje po

4¹/₂ 0/0

brez odbitka.

Denarnega prometa do konca leta 1914
vlog dne 30. junija 1915
rezervnega zaklada

740 milijonov kron,
46 mil. 800 tisoč K,
1 mil. 330 tisoč K.

Sprejema vloge vsak delavnik
in jih obrestuje po

4¹/₂ 0/0

brez odbitka.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike,

5 12—1

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sožalja in za počesčujočo
udeležbo ob pogrebu naše ljubljene sestre oziroma tete,
gospodične

MARIJE ŠAVNIK

umrle v Kranju 3. t. m., katere smrtni ostanki so bili 5.
t. m. položeni na domačem pokopališču k zadnjemu po-
čitku, se presrčno zahvaljujeta

rodbini

Karl Šavnik-ova in dr. Edv. Šavnik-ova

V KRANJU, dne 6. januarja 1916.

2

! Za zimo!

**Najstarejša
trgovina**

Ferd. Sajovic

v Kranju

(poprej J. C. Pleiweiss)

priporoča

4 52—1

svojo bogato zalogo

sukna, zimskih modnih blagov, barhentov za ženske bluže in obleke, pike,
belih in višnjevih barhentov, ševijotov, kamgarnov in lodnov za pelerine,
šifona, bele kotenine in platna za rjuhe, cvilha za žimnice, satenastih in pi-
sanih posteljnih odej, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga. Volneni
robci, pleti najnovejših vzorcev in najboljše kakovosti. Zimske moške in
ženske srajce, jopice in hlače.

Snežne kape, trebušnike, naročnike, rokavice in nogavice za vojake.

Svilnati robci najnovejših vzorcev.

! Za zimo!

**Najbolj varno naložen denar v vsem
političnem kranjskem okraju!**

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

**Splošni rezervni zaklad
(lastno premoženje) nad
378.000 kron!**

Hranilnica posoja na zemljišča po 5¹/₂% na leto
in na amortizacijo v 45 letih, tako da na primer
dolžnik v teku 45 let popolnoma poplacha poso-
jilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsa-
kega pol leta po 3 krone.

Koncem leta 1914. je bilo
stanje hranilnih vlog nad

5 milijonov 337 tisoč kron.

Posojil na zemljišča ter posojil občinam
nad 4 milijone kron.

4⁰/₂ 0/0

brez odbitka rentne-
ga davka, katerega
plačuje hranilnica iz
lastnega. Narasle in
nedvignjene vlozne
obresti pripisuje h ka-
pitalu vsakega pol leta
— to je dne 30. junija
in dne 31. decembra
— ne da bi bilo treba
vlagateljem se zgla-
šati radi tega pri hra-
nilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg
lastnega rezervnega zaklada mestna občina
Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge
res varne, priča zlasti to:

**da vlagajo v to hranilnico tudi so-
dišča denar mladoletnih otrok in
varovancev, ter župnišča cerkveni
denar.**

**Ta najstarejši in največji denarni za-
vod na celém Gorenjskem uraduje
v Kranju na rotovžu**

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in vsak
tržni dan tudi od 2. do 4. ure popoldne.

3 12—1